

ŠARIŠ

PESTRÝ REGIÓN

VÝROČNÁ SPRÁVA
OBLASTNEJ ORGANIZÁCIE
REGIÓN ŠARIŠ
za rok 2023

Schválená valným zhromaždením dňa 3.4.2024

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ORGANIZÁCI

- Názov oblastnej organizácie cestovného ruchu: Región Šariš
- Založená 12. 11. 2015 na základe Zákona č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu
- Zapísaná v Registri organizácií cestovného ruchu Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky: 26683/2015/SCR

IČO: 50076515, **DIČ:** 2120245754

Bankové spojenie: SK25 8330 0000 0025 0183 2082

Sídlo: Hlavná 73, 080 01 Prešov

Telefón: +421 910 847 011

Email: info@regionsaris.sk

Web: www.regionsaris.sk

Predseda predstavenstva: Ing. František Olňa

Výkonný riaditeľ: Ing. Peter Halaj

Zamestnanci:

Ing. Peter Halaj - výkonný riaditeľ

riaditel@regionsaris.sk

0910 847 011

Mgr. Katarína Bartková - destinačná manažérka

info@regionsaris.sk

0948 907 674

ČLENOVIA OOCR REGIÓN ŠARIŠ

(k 31.12.2023)

Samosprávy:

Mesto Prešov

Mesto Sabinov

Mesto Lipany

Mesto Veľký Šariš

Mesto Hanušovce nad Topľou

Obec Drienica

Obec Nižný Slavkov

Obec Ruská Nová Ves

Podnikateľské a iné subjekty:

Slovenské technické múzeum Košice

BESNA, s.r.o.

ADAMS - Hotel Šomka, s.r.o.

RegeGastro, s.r.o.

Slovenské opáľové bane, s.r.o.

3 Pub, s. r. o.
Východoslovenský región, n. o.
W-Ecopower, s. r. o.
Pierott, n. o.
U richtára, s. r. o.
4 sport, s. r. o.
Ing. Štefan Tarcala - TAVEL
Hotel Dukla, a. s.
NAPERON, s. r. o.
SPORTxLysa, s. r. o.
DT - SMART, s. r. o.
LINEAS, s. r. o.
Cyklo Čajka Prešov, n. o.
Hradisko Lipany, n. o.
NIDUM Services, s.r.o.

Pridružení členovia:

Klaster cestovného ruchu Šariš
Múzeum vín
Agentúra regionálneho rozvoja PSK
Sigordská spoločnosť, ZZPO

ORGÁNY ORGANIZÁCIE

Predstavenstvo:

(k 8.11.2023)

František Olňa (mesto Prešov), predseda predstavenstva
René Pavlík (RegeGastro, s.r.o), podpredseda predstavenstva
Viliam Kall (mesto Veľký Šariš), člen predstavenstva
Vladimír Jánošík (mesto Lipany), člen predstavenstva
Marek Duchoň (STM Solivar), člen predstavenstva
Dušan Šimko (BESNA, s. r. o.), člen predstavenstva

(k 31.12.2023)

František Olňa (mesto Prešov), predseda predstavenstva
Michaela Molnárová (Ing. Štefan Tarcala - TAVEL), podpredseda predstavenstva
Viliam Kall (mesto Veľký Šariš), člen predstavenstva
Vladimír Jánošík (mesto Lipany), člen predstavenstva
Maroš Turek (Slovenské opálové bane, s. r. o.), člen predstavenstva
Anton Šarišský (NIDUM Services,s.r.o.), člen predstavenstva

Dozorná rada

(k 8.11.2023)

Juraj Adam (ADAMS - Hotel Šomka, s.r.o.), predseda dozornej rady
Igor Birčák (obec Drienica), podpredseda dozornej rady

Anton Gaľa (MART-SK, s. r. o.), člen dozornej rady
 Michal Repaský (mesto Sabinov), člen dozornej rady
 (k 31.12.2023)
 Michal Repaský (mesto Sabinov), predseda dozornej rady
 Martin Čajka (Cyklo Čajka), podpredseda dozornej rady
 Igor Birčák (obec Drienica), člen dozornej rady
 Anton Bidovský (Hotel DUKLA, a.s.), člen dozornej rady

Výkonný riaditeľ:

(k 31.5.2023)
 Branislav Švorc
 (k 31.12.2023)
 Peter Halaj

ŠTATISTICKÉ UKAZOVATELE NÁVŠTEVNOSTI

Základné ukazovatele cestovného ruchu v roku 2023

	Počet návštevníkov (ŠÚ)	Počet prenocovaní (FIN 1-12)	Počet ubytovacích zariadení (ŠÚ)	Tržby za ubytovanie návštevníkov (ŠÚ)	Vybratá daň za ubytovanie (FIN 1-12)
Prešov	Dôverný údaj	75 789	Dôverný údaj	Dôverný údaj	113 683,02 €
Sabinov	Dôverný údaj	4 909	Dôverný údaj	Dôverný údaj	3 436 €
Hanušovce n. Topľou	Dôverný údaj	-	Dôverný údaj	Dôverný údaj	nevyberá
Veľký Šariš	Dôverný údaj	15 720	Dôverný údaj	Dôverný údaj	7 859,8 €
Lipany	Dôverný údaj	3 621	Dôverný údaj	Dôverný údaj	1555,40 €
Drienica	Dôverný údaj	46 271	Dôverný údaj	Dôverný údaj	16 194,7 €
Nižný Slavkov	Dôverný údaj	-	Dôverný údaj	Dôverný údaj	nevyberá
Ruská Nová Ves	Dôverný údaj	-	Dôverný údaj	Dôverný údaj	nevyberá
OOCR Región Šariš	Dôverný údaj	146 308	Dôverný údaj	Dôverný údaj	143 708,22 €

Porovnanie ukazovateľov cestovného ruchu Regiónu Šariš za roky 2015-2023

	Počet návštevníkov	Počet prenocovaní	Počet ubytovacích zariadení	Tržby za ubytovanie návštevníkov	Vybratá daň za ubytovanie
Rok 2015	39 160	82 114	49	2 101 826 €	40 924 €
Rok 2016	53 034 + 35 %	112 098 + 37 %	51	2 571 489 € + 20 %	66 301 € + 62 %
Rok 2017	60 129 + 13 %	120 170 + 7 %	51	3 082 990 € + 35 %	70 112 € + 6 %
Rok 2018	63 926 + 6 %	129 480 + 8 %	58	3 390 718 € + 10 %	85 486 € + 22 %
Rok 2019	69 793 + 9 %	152 781 + 18 %	57	3 880 260 € + 14 %	94 234,68 € + 10 %
Rok 2020	30 411 - 56 %	105 934 - 31 %	53	1 766 490 € - 54 %	66 588,03 € - 29 %
Rok 2021	23 394 - 23 %	98 063 - 7 %	59	1 848 793 € + 5 %	59 447,32 € - 11 %
Rok 2022		129 611 + 32 %			75 532,89 € + 27 %
Rok 2023	50 598	146 308 + 12,9 %	64	3 550 254 €	143 708,22 € + 90,3 %

ÚVOD

Destinácia Región Šariš sa nachádza na území okresov Prešov, Sabinov a Vranov nad Topľou, v Prešovskom samosprávnom kraji. Okres Sabinov patrí medzi najmenej rozvinuté okresy Slovenska (NRO) a má agrárny charakter. Okresu Prešov dominuje mesto Prešov, tretie najľudnatejšie mesto Slovenska s rozvinutým priemyslom a zázemím univerzity.

Destinácia Región Šariš tvorí 5 destinačných celkov (subdestinácií): Mesto Prešov, Prešov okolie, Veľký Šariš a okolie, Sabinov a okolie, Lipany a okolie. V budúcnosti by sa rada strategicky rozšírila aj o územie Kysak a okolie, čo zodpovedá historickému regiónu Dolný Šariš. Región Horný Šariš z časti pokrýva OOCR Šariš – Bardejov, a to okresy Bardejov a Svidník. OOCR Región Šariš s ňou uzatvorila v roku 2018 dohodu o spoločnej propagácii pod destinačnou značkou Región Šariš.

OOCR RŠ bola založená v roku 2015 z iniciatívy mesta Prešov a 5 samosprávami (mesto Prešov, mesto Veľký Šariš, mesto Sabinov, mesto Lipany, obec Drienica) a 5 podnikateľskými subjektmi. Aktuálne ma OOCR RŠ 30 členov - 8 samospráv, 18 podnikateľských subjektov a 4 ďalšie subjekty. Rozširovanie členskej základne v OOCR RŠ naďalej zostáva strategickým cieľom aj v roku 2024.

Destinácia Región Šariš sa z hľadiska destinačného vývojového cyklu stále nachádza v rozvojovej fáze. Rozvoj destinácie spomalila pandemická situácia 2020 - 2021, čo sa rok po roku darí dobiehať.

Ku koncu roku 2023 mala OOCR RŠ dvoch zamestnancov na TPP. V roku 2024 ďalej plánuje rozširovať svoj tím o zamestnanca na marketing a ďalších dvoch zamestnancov TIC.

OOCR RŠ financovala v rokoch 2017-2018 zo štátnej dotácie vytvorenie koncepčných dokumentov k cykloturistike, pešej turistike, značeniu hnedými tabuľami, prieskum návštevníckeho správania, manuál pre turistických sprievodcov ako aj vytvorenie základných komunikačných nástrojov destinačného marketingu a vývoj ikonického podujatia Deň soli v Prešove, na čo sa nadviazalo aktivitami aj v ďalších rokoch 2019-2023. V roku 2021 jej bola vypracovaná koncepcia rozvoja cestovného ruchu v regióne Dolný Šariš, ktorou sa riadi.

V roku 2023 OOCR RŠ začala intenzívnejšie pracovať na marketingovom mixe v online a offline priestore, za účelom podporiť marketingové aktivity OOCR RŠ na domácom trhu a v zahraničí. Po prvýkrát sa destinácia Región Šariš prezentovala na zahraničných trhoch. V oblasti udržateľných produktov pokračovala v podpore festivalu Deň soli v Múzeu Solivar v Prešove. Destinácia pokračovala a rozšírila poskytované výhody prostredníctvom návštevníckej karty Šariš Card, ktorá bola zavedená v roku 2022 ako nástroj sieťovania destinačných partnerov. V sieťovaní destinačných partnerov pokračovala v organizovaní odborných seminárov a workshopov.

V roku 2023 sa zameriavala aj na posilnenie a rozšírenie nástrojov destinačného marketingu destinácie Región Šariš, pokračovanie marketingovej podpory a propagácie produktov v nosných produktových líniiach destinácie Región Šariš, posilnenie komunikácie destinácie a jej destinačnej ponuky nákupom inzercie a PR článkov, reklamou na sociálnych sieťach, prenájmom outdoorových reklamných plôch, pozývaním novinárov a influencerov na infocesty do destinácie, prezentáciou na veľtrhoch a výstavách cestovného ruchu, podpora distribúcie destinačných tlačovín na miestach prvého kontaktu s návštevníkom (recepce, infobody, infocentrá ai.). V tomto ťažení chce OOCR RŠ nadviazať aj na nadchádzajúci rok 2024.

Destinácia Región Šariš sa dlhodobou primárne zameriava na podporu nosných produktových línií: pešia turistika, cykloturistika, návšteva hradov a kaštieľov Šarišskej hradnej cesty a top atraktivít regiónu ako napr. Historické centrum Prešova, Solivar, Opálové bane, Šarišská hradná cesta, rekreačná oblasť Drienica, produkty Vyrobené na Šariši, sakrálne stavby, bojiská II. svetovej vojny, či UNESCO mesto Bardejov a Bardejovské Kúpele.

Dlhodobým cieľom destinácie Región Šariš je postupne prepojiť turistické body záujmu v nosných produktových líniách spomenutých vyššie, pešími turistickými trasami a cyklotrasami. Taktiež vytvorí z regiónu Šariš turistickú destináciu pre segment "rodiny s deťmi" a "singles" zo Slovenska a okolitých krajín, zamerané na poznávanie prírodných a kultúrnych zaujímavostí Šariša .

AKTIVITY OOCR REGIÓN ŠARIŠ V ROKU 2023

Aktivity oblastnej organizácie v roku 2023 sme rozdelili do tri kategórie:

- Marketing a propagácia (účasť na veľtrhoch a výstavách cestovného ruchu, edičná a video tvorba, grafické a kreatívne služby, online marketing, tlač materiálov a pod.)
- Tvorba a podpora udržateľných produktov cestovného ruchu
- Vzdelávacie aktivity

MARKETING A PROPAGÁCIA

V roku 2023 sa destinácia Región Šariš intenzívnejšie venovala marketingovým aktivitám ako v minulých rokoch. V rámci marketingových aktivít v online a offline priestore sa zamerala nie len na domáci (slovenský) trh ale rozšírila svoje aktivity smerom k zahraničným návštevníkom a využívala pri tom vybudované vlastné ale aj nové marketingové kanály. Prvýkrát sa destinácia Región Šariš prezentovala na zahraničných trhoch prostredníctvom výstav a veľtrhov v zahraničí (Praha, Budapešť, Tel Aviv, Varšava) a zorganizovala infocesty zahraničných novinárov (poľských a maďarských), či známych slovenských influencerov. Tieto aktivity spolu s masívnou billboardovou kampaňou a inzerciou v časopisoch boli nosnými marketingovými aktivitami.

Okrem vyššie uvedených aktivít v kategórii „Marketing a propagácia“ bolo cieľom podporiť reklamu na sociálnych sieťach a Google Ads, zaviesť a obsahovo naplniť aplikáciu audio sprievodcu SmartGuide, produkcia tlačovín, trhacej mapy a zabezpečenie jednotných stojanov na propagačné materiály, produkciou merkantilu a merchandisingu. Jednou z posledných marketingových aktivít bola marketingová podpora návštevníckej karty Šariš CARD, ako vernostného nástroja, ktorý je zároveň aj produktom destinácie Región Šariš.

VÝSTAVY, VEĽTRHY, PREZENTÁCIE

Účasť na výstavách a prezentáciách V roku 2023 využila OOCR Región Šariš možnosť prezentovať sa hneď na troch veľtrhoch cestovného ruchu, ktoré boli podporené zo zdrojov štátnej dotácie. Už začiatkom roka sa prezentovala vo februári hneď na dvoch medzinárodných veľtrhoch. V dňoch 14. - 15. februára 2023 sa zúčastnila vôbec po prvýkrát na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu **IMTM TLV 2023 v Tel Aviv**. Išlo o jeden z najväčších veľtrhov cestovného ruchu v Stredomorí, ktorého sa

zúčastnilo približne 100 krajín sveta. Región Šariš sa tak prezentoval izraelským návštevníkom pod záštitou Slovakia Travel.

O týždeň (23. - 26. február 2023) sa opäť zviditeľnila počas najväčšieho veľtrhu cestovného ruchu **UTAZÁS BUDAPEST v Maďarsku**. Maďarských návštevníkov zaujímalo to, ako si predĺžiť pobyt na východnom Slovensku aj mimo Košického kraja. Počas budapeštianskeho veľtrhu sme začali prvé prípravy pre maďarských novinárov, ktorí sa zúčastnili infocesty po regióne Šariš v máji hneď tohto roku.

O necelý mesiac pokračovala v prezentovaní regiónu na ďalšom medzinárodnom veľtrhu v Českej republike. Na veľtrhu **Holiday World & Region World (17. – 19. marec 2023) v Prahe** poukazovala nielen na unikátne miesta v regióne. Českých návštevníkov vedela prekvapiť aj o miestach, ktoré nepoznali. Práve Slovensko bolo partnerskou krajinou veľtrhu pod záštitou Slovakia Travel. Vďaka interaktívnym aktivitám počas výstavy odovzdala návštevníkom výstaviska niekoľko vecných cien, ktoré priniesli plodné ovocie o niekoľko týždňov. Českí výherci si užili týždeň poznávania regiónu Šariš s návštevou hradu Šariš, kde ich čakala ochutnávka dobovej kuchyne z 12. st. Propagáciu nielen Slovenska ale aj zastúpené ostatné OOCR-ky z regiónov počas týchto výstav, zastrešovala národná organizácia na podporu cestovného ruchu Slovakia Travel a Ministerstvo dopravy SR.

V apríli sa zúčastnila domáceho veľtrhu cestovného ruchu **ITF Slovakiatour v Bratislave**, ktorej náklady boli čiastočne hradené zo štátnej dotácie. V bratislavskom výstavisku Inchceba Expo sa prezentovala počas 4 dní (20. - 23. apríl 2023), kde predstavovala turistický potenciál nielen regiónu ale Prešovského kraja s podtitulom - Zážitky na tretiu.

Koncom roka spoznávali zas poľskí návštevníci pestrú ponuku regiónu. Na zdieľanom pulte s Krajskou organizáciou cestovného ruchu Severovýchod Slovenska prezentovala turistické možnosti regiónu Šariš ale aj celého Prešovského kraja na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu **TT Varšava (23. - 25. november 2023)**.

OOCR Región Šariš je aktívnym členom AOOCR, preto prijala pozvanie a zúčastnila sa Valného zhromaždenia AOOCR, ktoré bolo uskutočnené spolu s programom 14. - 15. novembra 2023 v Smrdákoch. 14. novembra bola pripravená odborná konferencia na tému Udržateľný cestovný ruch podporený Ministerstvom dopravy. Na pozvanie od Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, sa zúčastnila OOCR Región Šariš spoločne s ďalšími organizáciami cestovného ruchu zo Slovenska v dňoch 03. - 04. október 2023 na odbornej konferencii na Prednej Hore. Hlavnou témou bol Prírodný a vidiecky turizmus s podnetnou diskusiou.

INFOCESTY, FAM A PRESS TRIPY

Organizované infocesty pre novinárov a influencerov Región Šariš a jej subdestinácie sú naďalej málo objavenou destináciou na mape domáceho aj príjazdového cestovného ruchu a je potrebné o nich pravidelne a intenzívne informovať potenciálnym návštevníkom. V priebehu roka na pozvanie OOCR Región Šariš pricestovali do regiónu novinári a influenceri. Novinárom bol pripravený zážitkový program po dominantách regiónu ako je hrad Šariš, Pivovar Šariš, Slovenské opáľové bane, STM - Múzeum Solivar, Lysá, Hradisko v Lipanoch a ďalšie lokality. Poľských a maďarských novinárov ubytovala v metropole Šariša, v Prešove.

V máji organizovala **infocestu po regióne pre maďarských novinárov** v spolupráci s OOCR "Šariš" Bardejov. Túto infocestu zastrešovala za pomoci zahraničného zastúpenia Slovakia Travel s jej dvoma zamestnancami. Infocesty sa zúčastnilo 6 maďarských novinárov. OOCR Región Šariš im zabezpečila zážitkový program v priebehu dvoch dní (11. - 12. máj 2023), s ubytovaním v Penzióne Tavel. Následne ďalšie dva dni (13. - 14. máj 2023) strávili na severe Šariša, kde sa ich ujala OOCR "Šariš" Bardejov. Výsledkom bolo niekoľko výstupov v printových médiách ale aj vo verejnoprávnej televízii MTV.

O necelý mesiac prijali pozvanie aj 4 **poľskí novinári** spolu so zahraničným zastúpením Slovakia Travel v Poľsku. Strávili v regióne dva dni (1. - 2. jún 2023) s ubytovaním v Prešove v apartmánoch CenterCity. Maďarskí novinári a touroperátori sa zúčastnili aj ďalšej infocesty po regióne aj v jeseni v termíne 28. – 29. október 2023. Cieľom infocesty bolo otestovať pilotný projekt pre maďarskú klientelu s prenocovaním v Sabinove, ktorá má posilniť cestovný ruch práve v tejto oblasti do ďalších rokov.

Počas roka navštívili región traja influenceri, ktorí zviditeľnili destináciu na sociálnych sieťach a zvýšili jej povedomie. **Influencer Gabriel Lovas**, známy ako **This Is Slovakia**, propaguje turistické pozoruhodnosti Slovenska. Región Šariš navštívil niekoľkokrát v období október až december. Zúčastnil sa infocesty s maďarskými novinármi a touroperátormi po regióne (28. – 29. október), z ktorej vzišlo niekoľko výstupov na sociálnych sieťach a promo video. Taktiež navštívil aj unikátne opáľové bane. Vďaka tejto spolupráci pribudlo približne 150 nových sledovateľov na sociálnej sieti Instagram.

Do zbierky navštívenia hradov známeho Lovca hradov chýbali predovšetkým z východu Slovenska.

Komentár od [1]: odstrániť alebo presunúť info k influencerovi nižšie

Lukáš Malaček, známy ako **Lovec hradov** prijal pozvanie do regiónu, ktorý tu strávil so svojou rodinou 4 dni (28. - 31. október 2023) nabitý programom. Rodina bola ubytovaná v centre Prešova, v Hotel Dukla. Na zoznam navštívených hradov pribudli cestovateľovi nové miesta ako Lipovský hrad, Zbojnický hrad/Solnohrad, Medziansky hrádok, Kapušiansky hrad, hrad Šariš, hrad Šebeš. Okrem hradov spoznali dominanty destinácie ako Slovenské opáľové bane či STM - Múzeum Solivar. Výstupom spolupráce boli desiatky príspevkov, videá na sociálnych sieťach a samotný PR článok na blogu cestovateľa www.lovechradov.sk. Táto spolupráca priniesla organizácii nových sledovateľov na sociálnych sieťach, predovšetkým na Facebooku (viac ako + 30).

Známy zabávač/influencer Domi Haly navštívil 5. decembra 2023 Jahodové mesto – mesto Prešov, v ktorom našiel všetko to, čo hľadajú všetci návštevníci Prešova. Produkt cestovného ruchu Jahodové mesto je nová koncepcia prezentácie mesta. Vtipne natočené video o produkte cestovného ruchu Jahodové mesto malo veľké ohlasy. Výstupom spolupráce bolo promo video odvysielané na sociálnych sieťach Facebook a Instagram. Táto spolupráca bola odprezentovaná spolu s plateným článkom na

destinačnom webe www.regionsaris.sk. Profil influencera má tisícky dosahov, a práve reklama Jahodového mesta sa páčila vyše 7 500 užívateľom na Facebooku a na Instagrame malo toto video dosahy cez 144 000 užívateľov.

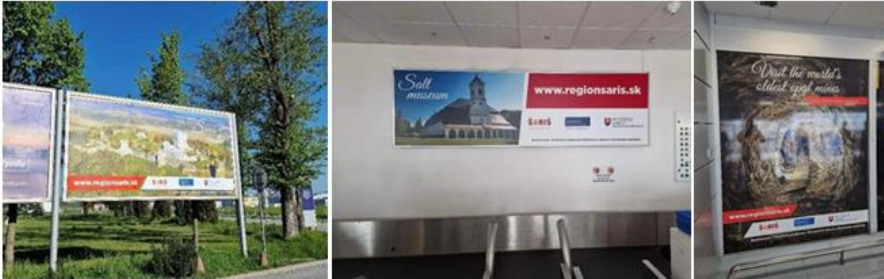
NÁKUP MEDIÁLNEHO PRIESTORU, REKLAMNÉ PLOCHY

Inzercia a PR články v novinách a časopisoch, a spoty v rádiách Región Šariš a jej subdestinácie sú naďalej málo objavenou destináciou na mape domáceho aj príjazdového cestovného ruchu a je potrebné o nich pravidelne intenzívne dávať vedieť potenciálnym návštevníkom. Zo zdrojov štátnej dotácie OOCR Región Šariš v roku 2023 bol využitý mediálny priestor pre destináciu priebežne počas celého roka. Destinácia Región Šariš pozývala prostredníctvom **palubných novín My Wings** potenciálnych návštevníkov, resp. klientov leteckej spoločnosti Smartwings. Cestovateľské zážitky si mohli pasažieri prečítať počas celého roka v slovenskej a anglickej verzii. Taktiež využila priestor v magazíne vlakovej spoločnosti **Leo Express** a v **cestovateľskom časopise Travel Life**, ktorý patrí medzi popredné časopisy v Českej republike pre náročných cestovateľov. Čitateľov **týždenníka Slovenka** informovala o jesenných a zimných možnostiach v regióne počas štyroch čísiel.

Outdoorová reklama

Región Šariš a jej subdestinácie sú naďalej málo objavenou destináciou na mape domáceho aj príjazdového cestovného ruchu a je potrebné o nich pravidelne intenzívne dávať vedieť potenciálnym návštevníkom. OOCR Región Šariš financovala zo zdrojov štátnej dotácie v roku 2023 nákup a prenájom reklamných plôch v regióne ale aj za hranicami Šariša. Cieľom bolo posilnenie rozpoznateľnosti destinačnej značky a destinačnej ponuky Regiónu Šariš u potenciálnych návštevníkov destinácie, ktorí prichádzajú z regiónu, susedných regiónov alebo poľského pohraničia. Návštevníci košického letiska tak nemohli prehliadnúť dominanty Šariša. Top lokality v regióne ako sú Opáľové bane, STM - Múzeum Solivar či hrad Šariš, boli prezentované od mája do augusta na Letisku v Košiciach. Spozorovali ich pred vstupom budovy do letiska, na svetelnom paneli, či vchodových dverách pri prilete a reklamné plagáty v letiskovej hale.

Marketingová agentúra INELL, s. r. o. zastrešila outdoorovú reklamu od grafiky až po výlep, prostredníctvom bilbordovej a bannerovej kampane. Vzhľadom na predvolebné kampane do parlamentných volieb SR 2023, agentúra vyhodnotila a využila dostupnosť výhodných plôch pre outdoorovú reklamu až po ukončení volieb. Počas celého októbra, 25 kusov veľkoplošných reklám odkazovalo návštevníkom na pestrosť ponuky a destinačný web Regiónu Šariš. Tie boli umiestnené predovšetkým za hranicami regiónu ako napr. v Košiciach, Levoči, Starej Ľubovni, Gíraltovciach, Svidníku, Humennom, Kežmarku, Poprade, Tatranskej Javorine, na hraniciach či za hranicami s Poľskom ako je Mníšek nad Popradom.

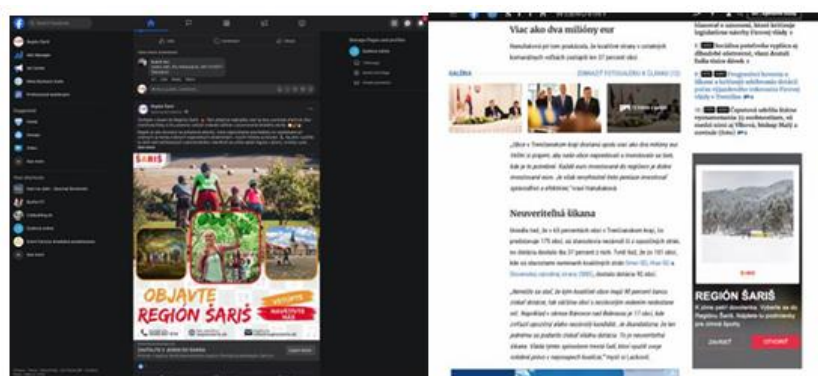
Aby posilnila rozpoznateľnosť destinačnej značky a destinačnej ponuky, umiestnila **11 ks celoročných bannerov do členskej základne**. Tie odkazujú na výletné ciele v destinácii so vzájomným prepojením jej bohatej ponuky.

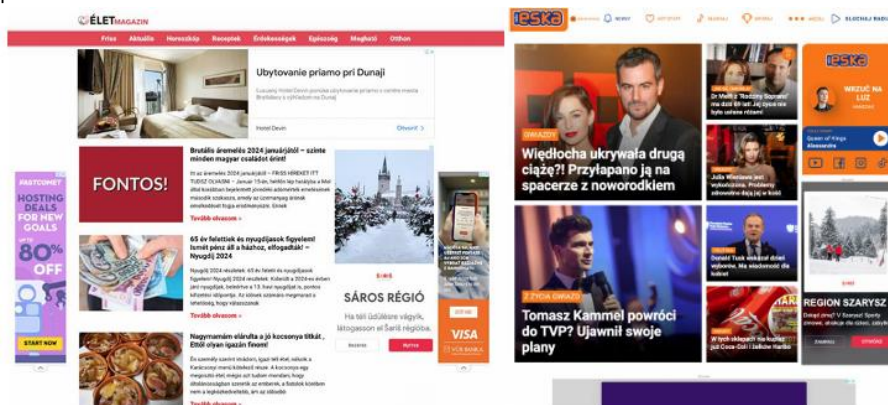
ONLINE MARKETING

Reklama na sociálnych sieťach a Google Ads

V roku 2023 sa rozhodla zlepšiť a získať viac aktívnych sledovateľov na sociálnych sieťach a zvýšiť nárast počtu návštev destinačného webu: www.regionaris.sk. Zo zdrojov štátnej dotácie si objednala marketingovú agentúru SunSell s.r.o., ktorá zabezpečila správu obsahu a vyhodnotila kampane na sociálnych sieťach aj v priestore Google. V mesiacoch september až december prostredníctvom digitálnych nástrojov v tzv. online marketingu, využila reklamy na sociálnych sieťach, reklamy prostredníctvom Google Ads, ktoré zlepšili úspešnosť vyhľadávania. Nastavila správu textových a responzívnych bannerových reklám na Slovensku a v zahraničí pre poľskú a maďarskú klientelu.

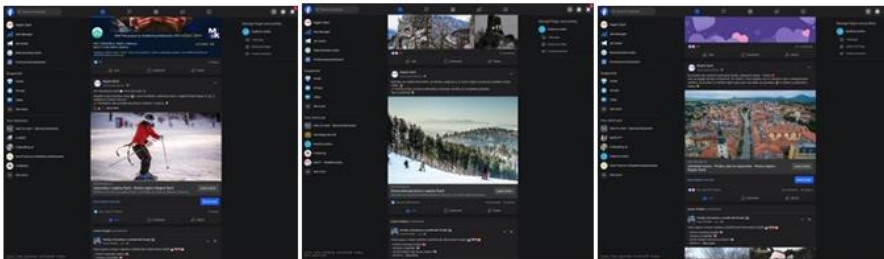
Zvýšila tak rozpoznateľnosť značky Región Šariš a získala viac aktívnych sledovateľov, nielen domácich ale aj zahraničných užívateľov. Realizovala 5 textových a bannerových reklamných kampaní pre Slovensko, Poľsko a Maďarsko. Na Slovensku splnila svoj účel, kde bolo zrealizovaných 1 753 preklikov, čo predstavuje mieru preklikov z textových reklám 2,49%, čo je v segmente cestovného ruchu veľmi dobrý výkon. Bannerová reklama v prostredí siete webstránok Google dosiahla mieru preklikovosti na destinačnú stránku 1,12%, čo predstavuje v tomto type reklám štandardný výkon, celkovo 2 007 preklikov.

Textová reklama pre poľský trh v prostredí Google dosiahla priemer, s preklikom 1 814, v Maďarsku dosiahla nadpriemer v miere preklikov až 6,23%, čo ďaleko prevyšovalo výkonnosť reklám v Poľsku aj

na Slovensku. Bannerová reklama v Poľsku bola o niečo lepšia ako na Slovensku, s dosahom preklikov 2 723. V Maďarsku značne prevyšovali v porovnaní so Slovenskom a Poľskom.

Posledný mesiac v roku (december 2023) zabezpečila online reklamy na sociálnych sieťach pre príspevky, ktoré boli ciele a organicky zamerané. Organizácia v roku 2024 posilní svoj pracovný tím, preto sa rozhodla pre spolplatnený príspevok pracovnej ponuky OOCR RŠ. Ďalšie štyri príspevky boli zamerané na zimné dobrodružstvá, lyžiarske strediská, ako tráviť čas s rodinou počas vianočných sviatkov a o cestovnom produkte Jahodové mesto.

Online marketingová podpora

V roku 2023 OOCR Región Šariš nadviazala na celoročnú systematickú prácu s médiami realizovanú v rokoch 2017 až 2022, ktorá spočívala vo vydávaní destinačných tlačových správ o novinkách v destinácii a o podujatiach. Podľa mesačného redakčného plánu zároveň uverejňovala pravidelné príspevky na vlastných profiloch (Facebook, Instagram). V auguste sa zaregistrovala aj na globálnej, profesijnej sociálnej sieti LinkedIn, ktorá spája firmy. Ku koncu roka získala vyše 55 sledovateľov. Významnejšie príspevky na sociálnych sieťach podporovala ako reklamný obsah, nákupom reklamného priestoru. To dopomohlo k nárastu sledovanosti oficiálnych profilov organizácie na sociálnych sieťach ako je Facebook (aktuálne 4 115 sledovateľov, nárast takmer + 1 500 užívateľov) a Instagram (v súčasnosti 1 447 sledovateľov, nárast + 370 užívateľov).

Smart Guide – mobilná aplikácia

Zo zdrojov štátnej dotácie pre rok 2023 sa rozhodla OOCR Región Šariš investovať do celosvetovo používanej aplikácie Smart Guide, ktorá používa GPS súradnice na zobrazenie jednotlivých bodov záujmu v blízkom okolí. Organizácia kúpila ročnú licenciu. V priebehu júna až decembra 2023 naplnila obsah mobilnej aplikácie a plne ju sfunkčnila. Databázový systém je naplnený vyše 100 tipmi na výlety a 8 vytipovanými trasami v regióne. Propagáciu sprievodcu využila na svojom webe, sociálnych sieťach a najmä fyzickými pútačmi v destinácii na recepciách či informačných centrách. Naplno ju bude

používať od roku 2024 s dátovou analytikou sledovania pohybu užívateľov, resp. návštevníkov v regióne. Táto aktivita bola hradená z kapitálových výdavkov.

Budovanie destinačnej fotobanky

Pre potreby atraktívnej marketingovej komunikácie destinácie Región Šariš je potrebné neustále dopĺňať destinačnú fotobanku o nové fotografie atraktivít, rôznych lokalít, podujatí podľa zamerania komunikačných kampaní. Vo fotobanke Organizácii absentovali fotografie zo zimného obdobia, práve preto zakúpila od adsupra s.r.o. balíček fotografií v počte 11 ks, aby podporila atraktivnosťou online marketingu v tejto sezóne.

TLAČ MATERIÁLOV

Trhacia mapa mesta Prešov a regiónu Šariš

Dôležitou aktivitou offline marketingu patrí aj produkcia destinačných tlačovín. OOCR Región Šariš nedisponovala mapou celého regiónu Šariš s vyznačenými atraktivitami. Trhacia mapa je ideálnou tlačovinou v priebehu turistickej sezóny, ktorá bola rozdistribovaná do celého regiónu Šariš, predovšetkým do Mestských informačných centier a na recepcie ubytovacích zariadení. Obojstranná trhacia mapa obsahuje približne 60 bodov záujmu v regióne, ktoré sú rozdelené do rôznych kategórií. Propagačný materiál je zhotovený v slovenskej a anglickej jazykovej mutácii. Grafické spracovanie, výrobu, tlač a samotné dodanie zabezpečila TAH reklamní agentura, s.r.o. z Českej republiky v počte 12 500 kusov.

Organizácia spolupracovala na tvorbe propagačného informačného materiálu **Top atraktivity regiónu Šariš**. Tento prezentačný materiál vo formáte DL prezentuje top miesta v destinácii Šariš. V spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu Severovýchod Slovenska vydala leták v štyroch jazykových mutáciách a to v slovenskej, anglickej, poľskej a maďarskej. Ponúka návštevníkom spoznať pestrosť a rozmanitosť Šariša rôznych smerov. Návštevníkom ponúka turistické aktivity, historické, kultúrne, náboženské miesta či lokality za aktívnym pohybom. Táto brožúra je bezplatne distribuovaná na výstavách, veľtrhoch a propagačných podujatiach zameraných na podporu rozvoja cestovného ruchu regiónu Šariš a Prešovského kraja. K dispozícii sú aj v informačných kanceláriách, vo vybraných ubytovacích zariadeniach a na kultúrnych podujatiach.

Jednotné stojany na propagačné materiály OOCR Región Šariš disponuje viacerými vlastnými tlačovinami, ktoré sú umiestnené na distribučných miestach v stojanoch. Vzhľadom na úbytok stojanov v organizácii sa rozhodla naskladniť a navrhnuť nové stojany, ktoré sú na stálych distribučných miestach. Stojany boli vyhotovené v dvoch verziách (stolové a visiace), ktoré vychádzali predovšetkým z potrieb členskej základne OOCR Región Šariš. Zhotovilo sa 5 ks stolových stojanov a 18 nástenných držiakov. Časť výdavkov bolo hradených z vlastných zdrojov. Grafické spracovanie a výlep na stojany zabezpečila firma Cofin, a.s.

MARKETING TURISTICKEJ KARTY

Marketingová podpora návštevnicej karty Šariš CARD

V roku 2023 OOCR Región Šariš zrealizovala produktovo – marketingovú kampaň pre ŠarišCARD na sociálnych sieťach (FB a IG, reels) s cieľom informovať návštevníkov región Šariš o možnostiach čerpania zliav a výhod po jej zakúpení. Dohromady bolo uverejnených 47 postov podporených reklamou. Okrem využívania nástrojov online marketingu boli ku karte vytlačené nálepky pre predajné a akceptačné miesta karty. Prehľad poskytovateľov zliav je k dispozícii na destinačnom portáli www.regionsaris.sk. Súčasťou aktivít bol aj nábor nových partnerov z regiónu poskytujúcich svoje zvýhodnené ponuky na kartu a ich prezentácia. Ďalšími novými partnermi sa stali: Lanové centrum v Prešove, Hotel Lineas, Cyklo Čajka Prešov, Just Gym, či Penzión Tavel. Produkciu kampane v online priestor zabezpečila externá marketingová agentúra mehehe s.r.o. a grafický návrh letákov – karty zákazníka a jej tlač spoločnosť GRAFOTLAČ PREŠOV, s.r.o.

MERKANTIL A MERCHANDISING

Výroba reklamných a propagačných predmetov

Jednotlivé subdestinácie Regiónu Šariš a ich členské samosprávy ako aj samotná OOCR Región Šariš mala potrebu a záujem vlastnej prezentácie na podujatiach organizovaných v destinácii región Šariš, ktorých sa zúčastňoval v prezentačnom stánku OOCR Región Šariš pod strešnou značkou destinácie Šariš - pestrý región. Na tento účel nechala navrhnuť a vyrobiť reklamné predmety s potlačou a tlačovinou, aby ich mohli rozdávať počas prezentácií na podujatiach, výstavách cestovného ruchu a pri

iných príležitostiach návštevníkom. Zároveň slúžili počas infociest ako súčasť uvítacích upomienkových balíčkov pre novinárov a influencerov. Grafické návrhy potlače boli zrealizované v destinačnej vizuálnej identite Šariš - pestrý región podľa dizajn manuálu. Táto aktivita bola realizovaná výlučne z vlastných zdrojov OOCR Región Šariš. Firma TAMPEX, s.r.o. zabezpečila grafický návrh, dotlač propagačných materiálov pre reklamné predmety ako sú perá, darčkové tašky, zápisníky, šnúrky, vizitky a USB kľúče. Tieto reklamné predmety boli najmä využívané počas infociest novinárov a influencerov. Firma AL-MI, s.r.o. zabezpečila grafickú úpravu, tlač a dodanie pre reklamné predmety ako bannery, roll-up, beagflagy, ktoré slúžili predovšetkým na podujatiach prezentujúcu destináciu ako napr. na podujatí Prešovské vianočné trhy 2023.

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Región Šariš potrebovala ďalej rozšíriť ponuku posilnenia značky Región Šariš formou výroby reklamných predmetov na prezentačné účely, v podobe tričiek, multifunkčných šatiek, nákupných tašiek, fadviniek, či fľaš s karabínkou. Propagačné reklamné predmety vydala Krajská organizácia cestovného ruchu Severovýchod Slovenska a jeho vznik finančne podporilo Ministerstvo dopravy a výstavby SR. Vďaka tejto zrealizovanej aktivite OOCR Región Šariš naďalej buduje a posilňuje značku Región Šariš a zdôrazňuje jej rozmanitosť a pestrosť.

TVORBA A PODPORA UDRŽATEĽNÝCH PRODUKTOV CESTOVNÉHO RUCHU

V pláne aktivít mala OOCR Región Šariš v roku 2023 zaradených niekoľko aktivít, ktoré z jej pohľadu prispievajú k tvorbe destinačnej ponuky a majú charakter produktov cestovného ruchu ako regionálne podujatia Poklady regiónu, Dni mesta Prešov či Vianočné trhy v Prešove, na ktorých sa zúčastnila.

RODINNÝ CR / seniori Deň soli 2023

Piaty ročník autorského podujatia Deň soli, vyvinula OOCR Región Šariš ako svoje ikonické podujatie pre mesto Prešov, ktoré pripomína bohatú históriu mesta spojenú s ťažbou a spracovaním kamennej soli, sa konal 02.09.2023. Zorganizovala ho OOCR opäť v partnerskej spolupráci so Slovenským technickým múzeom – Múzeom Solivar. Prostredníctvom „živého múzea“ si návštevníci pripomenuli historickú udalosť z dávnej minulosti. Živé divadlo bolo doplnené o bohatý kultúrny program, na ktorom sa predstavili viaceré divadelné telesá a hudobné vystúpenia. Nechýbali stánky s remeslami a občerstvením. Návštevníci mohli vidieť reálne tesianie sôch do kamennej soli, výrobu lán, ukážka dobovej kuchyne, či historického šermu a mnoho iného. Múzeum Źup Krakowskich Wieliczka z Poľska sa predstavilo zaujímavou výstavou soľných baní a pre veľkých aj malých pripravili rôzne tvorivé dielne, hod soľou do suda, či dobové varenie soli. Aj napriek nepriaznivému počasiu bola návštevnosť podujatia vyše 3200 návštevníkov, čo je doteraz druhý najsilnejší ročník v počte návštevnosti zo všetkých doterajších ročníkov podujatia. Zo zdrojov štátnej dotácie boli financované umelecké výkony od Uja Ľuba, Kúzelnej fyziky, Kúzelníka Gabiho, Divadla na Sídlišku s premiérovým vystúpením rozprávky O troch vlkoch a prasiatku, kapely Rusnack's, šermiarov s ukážkou dobových hier, historických kostýmov a spôsobu dobového života, prenájom a montáž plota, ozvučenie a prenájom techniky, moderátora.

Podujatie Deň soli, ktoré bolo potrebné marketingovo podporiť. Nakoľko toto podujatie má už svoju každoročnú identitu, opäť oslovila grafika pre vyhotovenie ilustrácie pre 5. ročník podujatia, ktoré bude tvárou tohto ročníka. Z vlastných zdrojov boli hrazené grafické úpravy, resp. ilustrácia na propagačný plagát, ktorý spracovala Tereza Pančáková. Taktiež z vlastných zdrojov boli hrazené fotografické služby od Petra Ilenčika - flashphoto.sk, ktoré poslúžili ako fotodokumentácia pre archívne účely.

Poklady regiónu Šariš - 22. – 24. september 2023

Región Šariš i mesto Prešov sú bohaté na autentickú kultúru, udržiavanie tradícií, originálne nápady a inovácie. Práve preto sa OOCR podieľala v roku 2022 na pilotnom ročníku podujatia Poklady regiónu, ktorej zámerom bola prezentácia regionálnych producentov. Toto podujatie bolo predstavené ako nový koncept trojdňového podujatia, ktoré využilo bohatú ponuku tradícií regiónu Šariš, najmä v remeslách, ktoré sa konalo v centre mesta Prešov na Hlavnej ulici. Po úspešných ohlasoch sa rozhodli v spolupráci s Parkom kultúry a oddychu pokračovať v tejto spolupráci. Organizačne ho zabezpečovalo PKO Prešov a OOCR marketingovo. Počas troch dní 22. – 24. september 2023 priniesli prehliadku autentických výrobkov a aktivít lokálnych firiem a organizácií. Tohtoročnou novinkou bol lokálny dizajnový handmade trh – MAME market, ktorý do centra Prešova priniesol originálnych predajcov a tvorcov so svojou špecifickou značkou. Organizácia prezentovala ponuku regiónu, turistickú kartu Šariš Card a informovala návštevníkov podujatia o možnostiach trávenia voľného času v regióne počas celého podujatia vo svojom stánku.

Trojčinný jarmok a Prešovské Vianočné trhy

Ďalší priestor predstavenia destinačnej ponuky a poukázania na značku destinácie, dostala priestor Organizácia počas mestských prešovských podujatiach. Obľúbené mestské podujatie ponúklo priamo na Hlavnej ulici prezentáciu ľudovej kultúry, remesiel, množstvo atrakcií, rozmanitých jedál a nápojov. Novinkou bolo, že jarmok bude prebiehať celý týždeň, a to od 5. do 10. júna 2023. Návštevníci sa tak mohli tešiť na pestrý kultúrny program každý deň.

Ponuku opäť prijala na prezentovanie sa počas Prešovských vianočných trhov 5. – 7. december 2023, ktoré organizovalo mesto Prešov a PKO Prešov. Organizácia toto podujatie podporila marketingovou kampaňou a zároveň prispela vianočnou svetelnou výzdobou. V Južnom parku z vlastných zdrojov zabezpečila montáž a demontáž svetelnej výzdoby, resp. vianočnej kométy, ktorá je vo vlastníctve OOCR Región Šariš. Vianočná kométa bola zakúpená zo zdrojov štátnej dotácie v roku 2022.

SIETOVANIE / SPÁJANIE REGIONÁLNYCH PRODUKTOV

Regionálna návštevnícka karta Šariš CARD

OOCR Región Šariš vstúpila v rámci projektu návštevníckej karty Šariš CARD od r. 2022 do zmluvnej spolupráce s kartovým systémom Šariš CARD na základe licenčnej zmluvy, ktorej súčasťou je okrem prístupov k využívaniu technického riešenia aj zákaznícka podpora. Výdavok spojený s úhradou ročného licenčného poplatku za použitie softvéru kartového systému Cardberg bol plne hrađený zo zdrojov štátnej dotácie – kapitálový výdavok.

VZDELÁVACIE AKTIVITY

SEMINÁRE/WORKSHOPY

V rámci vzdelávacích aktivít zameraných na skvalitnenie a rozvoj destinácie OOCR Región Šariš v roku 2023 zorganizovalo workshop k destinačnému manažmentu a marketingu, rozdelený do troch blokov: 1) CR v destinácii Šariš z pohľadu spolupráce a kľúčových trendov, 2) Aktuálne výzvy na čerpanie externých finančných zdrojov na podporu CR, 3) Destinačný marketing ako nástroj rozvoja CR v regióne Šariš. Workshopu sa zúčastnilo 25 pozvaných hostí. Na stretnutí sa zišla odborná verejnosť, podnikatelia z oblasti cestovného ruchu a nadväzných odvetví ako aj zástupcovia verejnej sféry, ktorý sa konal v konferenčnej miestnosti Hotela Lineas v Prešove dňa 06. 11. 2023. V závere bola plodná diskusia so záverečným pohostením pre zúčastnených.

PREHĽAD PRÍJMOV OOCR REGIÓN ŠARIŠ V ROKU 2023

Rozpočtová kapitola	Výška príjmu
---------------------	--------------

Členské príspevky	Samospráva	74 440,00 €
	Podnikateľské subjekty	5 700,00 €
	Pridružení členovia	120,00 €
	SPOLU	80 260,00 €
Štátna dotácia		60 086,00 €
Príjmy z predaja vstupeniek, suvenírov a pod.		862,89 €
Príjem z KOOCR (refundácie mzdy)		9 600,00 €
CELKOM		150 808,89 €

PREHLAD VÝDAVKOV OOCR REGIÓN ŠARIŠ NA JEDNOTLIVÉ ROZPOČTOVÉ KAPITOLY V ROKU 2023

Rozpočtová kapitola	Výška výdavku
Marketing a propagácia	57 526,59 €
Tvorba a podpora udržateľných produktov	9 050,4 €
Vzdelávacie aktivity	430,70 €
Náklady na výrobu a nákup suvenírov a pod.	284,00 €
Členské príspevky (AOOCR)	453,64 €
Členské príspevky (KOOCR)	5 954,00 €
Ľudské zdroje (zamestnanec, odmena výkonnému riaditeľovi, dohodári, brigádnici)	39 596,67 €
Prevádzka kancelárie (prenájom priestorov, zariadenie do kancelárie, telekomunikácie, poštovné poplatky, kancelárske potreby, vedenie účtovníctva, bankový účet, webhosting, reprezentačné potreby)	12 882,97 €
CELKOM	126 178,97 €

ZÁVER

Prostredníctvom aktivít v roku 2023 bolo cieľom nájsť cestu k spolupráci v oblasti destinačného manažmentu a destinačného marketingu s členskými ale aj nečlenskými samosprávami a podnikateľskými subjektmi v OOCR Región Šariš, doplniť vlastné komunikačné nástroje v offline aj online marketingovej komunikácii a zatraktívniť TOP navštevované lokality. Celý rok z pohľadu spolupráce vo vnútri členskej základne OOCR Región Šariš hodnotíme ako veľmi vyvážený a nápomocný a Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Šariš naň nadviaže aj v roku 2024 ďalšími rozvojovými a marketingovými aktivitami na prospech zatraktívnenia a zvýšenia návštevnosti destinácie Región Šariš.